

Om hun zoon in het zadel te helpen emigreerden Marian en Joop Wopereis naar Denemarken. Vijf melkrobots moesten voor arbeidsverlichting zorgen, maar dat lukte alleen voor de 120 Holsteinkoeien.

‘De Jerseys gaan we weer in de carrousel melken.’

Marian en Joop Wopereis: ‘ Jerseys vreten brandnetels, distels en varkensgras. Een Holsteiner wil er amper in liggen’

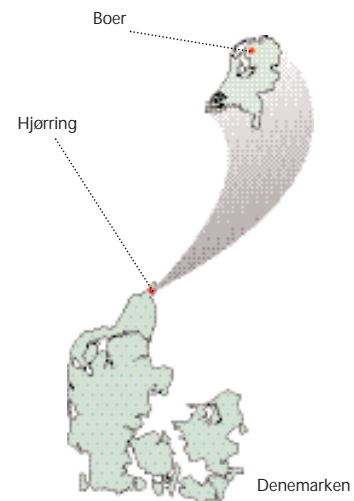
over de mogelijkheden. In Nederland verhuisde het gezin al eens vanuit Harreveld in de Achterhoek naar het Friese Boer. ‘Als je eenmaal verhuisd bent, is een volgende stap niet zo groot meer’, vertellen Marian en Joop. De keuze viel op een bedrijf in het noorden van Denemarken. ‘Hier hoeft je niet te beregenen’, vertelt Joop, die er een eigen selectie op nahield bij de keuze van het bedrijf. ‘Ik lette in de schuur op een regeninstallatie. Als die er stond was het voor mij bekeken.’ De paar uur extra rijden, vanuit het noorden van Denemarken naar Nederland, vinden ze geen probleem. ‘Ik stap om halfvijf in de auto en om twaalfuur ben ik in Twente’, vertelt Marian. ‘Het rijden doe je maar enkele keren per jaar, maar de grond moet je alle dagen gebruiken.’

Reikhalzend keken Joop (58) en Marian (52) Wopereis uit naar het moment dat hun zoon Joost (23) op het bedrijf zou komen meehelpen. Drie jaar geleden vertrokken ze uit het Friese Boer naar het noorden van Denemarken om hun zoon in het zadel te helpen. ‘Maar die drie jaar tellen wel voor vijf’, vertelt Marian. ‘Joop keek altijd al naar het buitenland, maar we doen dit helemaal voor Joost.’ ‘We vinden het zelf ook een enorme uitdaging’, vult haar man Joop aan. ‘Als je geen opvolger hebt kun je rond 55 jaar stoppen en dan heb je een goede oude dag. Nu met een opvolger ga je door totdat je zo’n 70 jaar bent.’

10 eurocent hoger

Het was inderdaad een hele uitdaging voor Joop en Marian om drie jaar geleden, toen Joop 55 was, nog het emigratieavontuur aan te gaan. Joost had stage gelopen in Denemarken en was helemaal enthousiast

Ze hebben inmiddels een prachtig bedrijf met 300 Jerseykoeien en een kleine twee miljoen kilo melkquotum. Zag Joop het werken met de kleine bruine koeien wel zitten? ‘De Jersey is volgens economische vergelijkingen nog steeds de beste koe. We hebben inderdaad

haast geen omzet en aanwas, maar de melkprijs ligt ongeveer 10 eurocent per liter hoger vergeleken met de Holsteins, terwijl de Jerseys minder voer nodig hebben. Ze zijn veel efficiënter.’ Daarbij zijn de Jerseys ook nog eens minder kieskeurig. ‘Ze vreten ook distels, brandnetels en varkensgras. Een Holsteiner wil er amper in liggen.’

Werken met personeel

De veehouders kunnen het weten want tegelijkertijd met het Jerseybedrijf kochten ze nog een bedrijf met 130 Holsteinkoeien en 1,1 miljoen kilo melk aan. ‘Het was van de buurman en lag met de grond tegen dit bedrijf aan’, zegt Joop bijna verontschuldigend. ‘Voor de toekomstige ontwikkeling van het bedrijf konden we deze kans niet

laten lopen.’ Hij realiseert zich dat het een enorme stap is: van de 25 hectare in de Achterhoek naar de 60 hectare in Friesland en nu 300 hectare en ruim 3 miljoen kilo melk in Denemarken.

Het werken met personeel was een leerpunt. ‘Heel lastig’, omschrijft Joop. ‘Het is

Proefstierdochter DK 34310-03142 (v. JAS Mitage) realiseert een melkprijs die 10 eurocent hoger ligt dan die van haar Holsteincollega’s

erg moeilijk om goede mensen te vinden.’ Om onafhankelijker van arbeid te zijn, schaften ze vrij snel Lely-melkrobots aan. Bij de zwartbonten draaien er twee automatische melksystemen terwijl bij de Jerseys drie robots (dezelfde bezetting als bij HF) het melken hebben overgenomen. Er is ook nog een 20-stands-carrouselmelkstal twee keer per dag in werking. ‘De uitval van probleemkoeien is ruim twintig procent’, begint Joop het verhaal. ‘Bij de HF-koeien kwamen we financieel goed weg met de verkoop van de dieren en de aankoop van nieuwe koeien. Maar Jerseys zijn schaars. We zouden de koeien met te diepe uiers wel kunnen verkopen aan de slager, maar andere koeien zijn niet te krijgen en heel duur.’ Het betekent dat de ongeveer 90 ‘probleemgevallen’ twee keer per dag door de traditionele melkstal gaan. Ook de vaarzen zijn verhuisd naar de traditionele melkstal. ‘Het “inmelken” vroeg zoveel arbeid en leverde zoveel stress op voor de dieren dat melken in de carrousel gemakkelijker was’, vertelt Joop. Hij geeft aan dat de productie van de vaarzen te wensen over-

Alleen Jerseys

Voor de toekomst staat de samenvoeging van de bedrijven op de agenda. ‘We willen naar één veeslag’, vertelt Joop, waarbij hij aangeeft zeker voor de Jersey te kiezen. ‘Het is een taaiere koe. Alleen rond het kalven moet je voorzichtig zijn, want ze zijn

hoge vitaliteit, goede vruchtbaarheid en gezondheid van de dieren. Mochten de dieren een keer wat mankeren dan bekijkt Joop het wel heel economisch. ‘Het bezoek van een dierenarts kost al gauw 100 euro. Als er geen uitzicht voor de koe is, schiet ik ze dood. Hetzelfde lot hangt de stierkalveren boven het hoofd. ‘Maar we hebben nu iemand gevonden die de stiertjes afmest. Dan krijgen we er in ieder geval nog 40 euro voor.’

‘Goed op de winkel passen’, noemen Marian en Joop het werk dat ze de laatste jaren verzetten in Denemarken. ‘Door de verkoop van een mooi bedrijf in Nederland hadden we wellicht meer geld te besteden en konden we een mooi bedrijf kopen’, realiseert Marian zich. ‘Maar daarom hebben we ook veel meer te verliezen.’ Joop vult haar aan. ‘Wij zijn aan het einde van onze carrière als melkveehouders gekomen. Je bent dan toch heel zuinig op alles wat je hebt opgebouwd. En voor Joost proberen we het zo goed mogelijk achter te laten. Voor hem is er nog uitdaging genoeg om het bedrijf verder te ontwikkelen.’ Joost heeft inmiddels zijn opleiding af kunnen maken, op verschillende plaatsen in de wereld kunnen kijken en zal zich vol overgave op het bedrijf storten. Voor Marian en Joop gloort er al vrije tijd aan de horizon. ‘Ik denk wat we het eerste reisje dit jaar al gaan boeken.’

Alice Bootj

Holsteins familie Wopereis passen in automatisch melksysteem, Jerseys niet

‘Drie robots te koop’

liet. ‘Ze zijn nu weer helemaal op productie.’ Daarnaast noemt de veehouder ook de hoge kosten voor onderhoud, stroom en water van het automatische melksysteem. ‘Bij de zwartbonten voldoet het systeem goed, maar ik twijfel of we opnieuw een robot zouden aanschaffen.’

gevoeliger voor melkziekte.’ De conditie in de droogstand houdt de veehouder goed in de gaten. ‘Je bent geneigd ze te hard te voeren.’ Joop is heel enthousiast geworden over de hanteerbare Jerseys. ‘Ze gaan helemaal hun eigen gang en zijn redelijk eigen-gereid en heel nieuwsgierig. Hij roemt de